

Viure l'època dels romans

Viure l'època dels romans és una activitat que té per objectiu treballar l'època dels romans a Catalunya des d'una perspectiva propera i palpable a partir de l'ús de documentació, maquetes i materials que els ajuden a comprendre els processos històrics. Amb aquesta activitat ens proposem reviuir i reproduir alguns dels aspectes més rellevants de l'impacte que té la cultura romana en els pobles de casa nostra.

Per això no és el concepte de romanització l'únic que es treballa. Es tracta, en general, de desenvolupar tots aquells aspectes de la vida quotidiana que permeten a l'alumne traslladar-se a aquest període de la Història amb gran facilitat. En definitiva, amb la realització d'aquesta experiència el que farem serà un viatge dos mil anys enrere.

Coneixements previs

- Tenir idea de la ubicació temporal de l'època romana.
- Saber qui eren els romans.
- Tenir idea de qui vivia a la Península Ibèrica quan van arribar els romans.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Situar etapes i fets de la història personal per entendre el pas del temps.
- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions.
- Comunicar idees i informacions de forma oral.
- Utilitzar vocabulari adequadament.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Contrastar informacions a partir de documentacions diverses.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Buscar els fonaments de la identitat personal.
- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.

Objectius

- Explicar el significat del terme romanització.
- Identificar els diferents tipus d'hàbitats.
- Enumerar els déus i els seus atributs.
- Descriure la forma de vida.
- Definir l'urbanisme romà.
- Descriure el funcionament d'un campament romà.
- Reproduir activitats pròpies de l'època.
- Estimar el patrimoni històric.

Continguts

- Utilització de material didàctic.
- Obtenció d'informació a partir de documents i reproduccions.
- Anàlisi de diverses maquetes didàctiques.
- Reflexió i debat a partir d'uns conceptes previs.
- Lectura de documents adaptats de l'època.
- Manipulació de maquetes.
- Reconeixement dels edificis o restes romans en els edificis actuals.
- Reconeixement de les diferències socials.
- Aplicació de conceptes bàsics sobre la història d'època romana catalana.
- Exposició de conclusions a través de la discussió i de la recerca realitzada.
- Caracterització dels alumnes com a personatges romans.
- Valoració de la necessitat de protegir i preservar el patrimoni.

Conceptes

- L'Imperi romà.
- La romanització.
- L'urbanisme.
- La vida a la ciutat romana.
- L'exèrcit.
- La religió.
- Tarraco.

Mètode pedagògic

Visita a les infraestructures de la ciutat romana

Visitarem algunes de les infraestructures imprescindibles per a la ciutat romana de Tarraco, situades a les rodalies de la ciutat dins del seu *ager*. Es tracta de conèixer l'aqüeducte de les Ferreres.

Visita a la colònia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco

Amb l'ajut del quadern de treball, es descobriran els edificis que conformen la ciutat romana de Tarraco. L'itinerari ens portarà per les muralles de la ciutat, el fòrum, els carrers, el Museu Arqueològic, el Circ i l'amfiteatre...

La religió

Els romans tenien una gran diversitat de déus, la majoria adoptats dels déus grecs tot i que van tenir divinitats pròpies. El culte romà es centrava en la llar, on es retia culte als avantpassats i als déus familiars i el culte oficial als temples, reservats als sacerdots i a l'emperador.

- Mitjançant la lectura de documents que ens parlen dels déus, relacionarem les divinitats amb els seus atributs.
- Amb la lectura d'un document referent al temple, ubicarem les diferents estances i la seva funció.
- La maqueta d'un temple ens permetrà dibuixar la seva estructura.
- Amb l'ajut de plastificacions identificarem els déus i els seus atributs.
- Gràcies al material gràfic, descobrirem les tècniques de decoració romanes.
- L'activitat pràctica serà l'elaboració d'un mosaic romà.

Vols ser un ciutadà un romà?

Molts hispans volien aconseguir la ciutadania romana, però com podien aconseguir ser un bon ciutadà romà? Com que és difícil recrear una ciutat, proposem una mena de joc de la "oca", un taulell de joc que ens permetrà passejar per tots els espais de la ciutat. En moltes de les caselles ens tocarà passar proves i si les superem totes i arribem al fòrum obtindrem la ciutadania romana .

- A través del taulell de joc coneixerem tots els edificis importants d'una ciutat romana.
- Treballarem els diferents grups socials de l'època tot jugant al "memory".
- Decorarem els vestits, les togues, amb motius romans.
- Escriurem els nostres noms de ciutadans amb la tècnica del pergamí i el càlam.

L'exèrcit

L'exèrcit és el primer que arriba a aquest territori, s'hi instal·la i a continuació s'encarrega d'una de les infraestructures bàsiques: la *via*. Després la legió i la resta de ciutadans faran el ritual de fundació. A partir d'aquest moment es pot començar a construir la ciutat.

- Mitjançant la lectura de documents, investigar l'estructura de l'exèrcit i del campament.
- Gràcies a la maqueta d'un campament, s'analitzarà els seus diferents edificis.
- Gràcies a la lectura d'uns textos ens apropiem a les mesures romanes.
- L'activitat pràctica serà decorar un escut romà, utilitzant models i fer la *testudo*.

Activitats lúdiques

A més de les activitats desenvolupades anteriorment, se'n realitzaran altres de lúdiques després de sopar. Són activitats en les quals l'alumne, aprèn jugant.

Joc de nit

Per la nit s'organitza un joc de nit amb proves en les que el lema és: "passa't- ho bé !!!"

Un casament a la romana

Amb aquest títol encetem un tema lúdic, el casament, que ens permet parlar d'un ritual cultural que els romans celebraven d'una manera ben diferent a la nostra.

- Després de sopar els alumnes es disfressen i són rebuts per diferents divinitats, i entre elles Juno, deessa del matrimoni, que s'encarregarà de guiar cadascun del passos del casament que haurem de representar entre tots.
- Finalment, farem una pregaria en honor a Bacus perquè doni felicitat a la parella.

Temps i necessitats

Les colònies tenen una durada de dos dies i mig. La proposta és orientativa i s'adapta al centre tant pel que fa a durada com a activitats.

Material

Els alumnes han de portar:

- Bolígraf i llapis.
- Disfresses i objectes que puguin semblar d'aquesta època pel casament a la romana.
- **1 llençol per nen per poder fer la decoració de togues romanes.**
- Una lot.